

RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1944.

Andra kammaren.

Nr 31.

Onsdagen den 15 november.

K. 4 em.

§ 1.

Justerades protokollen för den 8 och den 11 innevarande november.

§ 2.

Upplästes följande till kammaren inkomna läkarintyg:

Riksdagsman *Artur Ryberg* från Dalum, som i dag blivit av mig undersökt, är på grund av sjukdom (blodpropp) tills vidare oförmögen till arbete; intygas i tjänsten.

Dalum den 13 november 1944.

V. Arfwidsson,
provinsialläkare.

Kammaren beviljade herr Ryberg, med bifall till av honom skriftligen därom framställd begäran, ledighet från riksdagsgöromålen tills vidare från och med denna dag.

§ 3.

Herr talmannen meddelade, att herr Olofsson i Höganäs, som vid kammarens sammanträde den 30 nästlidna oktober med läkarintyg styrkt sig från och med samma dag tills vidare vara hindrad att delta i riksdagsgöromålen, denna dag åter intagit sin plats i kammaren.

§ 4.

Upplästes följande till kammaren inkomna protokoll:

Protokoll, hållet inför statsrådet och chefen för justitiedepartementet den 15 november 1944.

Till justitiedepartementet hade den 13 november 1944 från länsstyrelsen i Västerbottens län inkommit fullmakt för nämndemannen Linus Engman i Bursiljum, vilken vid ny röstsammanräkning blivit utsedd såsom ledamot av riksdagens andra kammare i stället för avgången ledamot av samma kammare.

Vid granskning av fullmakten, som företogs inför chefen för justitiedepartementet samt vidare av vederbörande fullmäktige i riksbanken och riksgäldskontoret, framställdes mot fullmakten icke någon anmärkning.

Protokoll över vad sålunda förekommit skulle jämte den granskade fullmakten överlämnas till andra kammaren.

I ämbetet:
C. G. Bruno.

Vid detta protokoll var fogad fullmakt för nämndemannen Linus Engman i Bursiljum, Lappvattnet, Burträsk socken, att vara ledamot av riksdagens andra kammare för tiden till den 1 januari 1945.

Andra kammarens protokoll 1944. Nr 31.

Kammaren, som lade protokollet till handlingarna, förklarade herr Engman behörig till riksdagsmannakallets utövande.

§ 5.

Föredrogs och hänvisades till behandling av lagutskott Kungl. Maj:ts å kammarens bord vilande proposition, nr 301, med förslag till förordning angående ändrad lydelse av 20 § 1—3 mom. förordningen den 15 juni 1934 (nr 264) om erkända arbetslöshetskassor, m. m.

§ 6.

Föredrogs var efter annan och remitterades till statsutskottet följande på bordet liggande motioner, nämligen:

nr 560 av herr *von Friesen*;

nr 561 av herrar *Spångberg* och *Gustafsson* i Bogla;

nr 562 av herr *Kyling*; samt

nr 563 av herrar *Håstad* och *Kyling*.

§ 7.

Föredrogs den av herr *Vigelsbo* vid kammarens nästföregående sammanträde gjorda, men då bordlagda anhållan att få framställa interpellation till herr statsrådet Rubbestad, angående vissa torrlägningsarbetens planläggning och utförande.

Kammaren biföll denna anhållan.

§ 8.

Föredrogs den av herr *Mårtensson* vid kammarens nästföregående sammanträde gjorda, men då bordlagda anhållan att få framställa interpellation till herr statsrådet och chefen för kommunikationsdepartementet, angående telegraf- och telefonförbindelserna med Käringsön.

Kammaren biföll denna anhållan.

§ 9.

Justerades protokollsutdrag.

Kammarens ledamöter åtskildes härefter kl. 4.06 em.

In fidem
Sune Norrman.

Lördagen den 18 november.

Kl. 4 em.

§ 1.

Herr talmannen meddelade, att herr Engman denna dag intagit sin plats i kammaren.

§ 2.

Herr talmannen meddelade, att herr Lundstedt, som vid kammarens sammanträde den 30 nästlidna oktober med läkarintyg styrkt sig från och med samma dag tills vidare vara hindrad att deltaga i riksdagsgöromålen, den 16 i denna månad åter intagit sin plats i kammaren.

§ 3.

Till bordläggning anmäldes:

statsutskottets utlåtanden:

nr 233, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående utgifter å tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1944/45, i vad propositionen avser socialdepartementets verksamhetsområde;

nr 234, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående utgifter å tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1944/45, i vad propositionen avser kommunikationsdepartementets verksamhetsområde;

nr 235, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående utgifter å tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1944/45, i vad propositionen avser finansdepartementets verksamhetsområde;

nr 236, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående utgifter å tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1944/45, i vad propositionen avser ecklesiastikdepartementets verksamhetsområde; och

nr 238, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående utgifter å tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1944/45, i vad propositionen avser folkhushållningsdepartementets verksamhetsområde;

bankoutskottets utlåtande, nr 73, i anledning av fullmäktiges i riksbanken framställning om medel för anskaffande av viss maskinutrustning för Tumba bruk;

första lagutskottets utlåtande, nr 57, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående ändring i lagen den 18 september 1943 (nr 691) om villkorlig frigivning; samt

andra lagutskottets utlåtande, nr 70, i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning angående ändring i vissa delar av förordningen den 26 juni 1931 (nr 280) om erkända sjukkassor, m. m., dels ock en i ämnet väckt motion.

§ 4.

Herr *Lindberg* avlämnade en av honom undertecknad motion nr 564, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 301, med förslag till förordning angående ändrad lydelse av 20 § 1—3 mom. förordningen den 15 juni 1934 (nr 264) om erkända arbetslöshetskassor, m. m.

Denna motion bordlades.

Kammarens ledamöter åtskildes härefter kl. 4.02 em.

In fidem
Sune Norrman.

Tisdagen den 21 november.

Kl. 4 em.

Förhandlingarna vid detta sammanträde leddes av herr förste vice talmannen.

§ 1.

Justerades protokollen för den 15 och den 18 innevarande november.

§ 2.

Föredrogs och hänvisades till behandling av lagutskott den på kammarens bord liggande motionen nr 564 av herr *Lindberg*.

§ 3.

Föredrogs, men bordlades åter statsutskottets utlåtanden nr 233—236 och 238, bankoutskottets utlåtande nr 73, första lagutskottets utlåtande nr 57 samt andra lagutskottets utlåtande nr 70.

§ 4.

Justerades protokollsutdrag.

§ 5.

Herr *Hagård* avlämnade en av honom undertecknad motion, nr 565, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 301, med förslag till förordning angående ändrad lydelse av 20 § 1—3 mom. förordningen den 15 juni 1934 (nr 264) om erkända arbetslöshetskassor, m. m.

Denna motion bordlades.

Kammarens ledamöter åtskildes härefter kl. 4.03 em.

In fidem
Sune Norrman.

Onsdagen den 22 november.

Kl. 11 fm.

§ 1.

Herr talmannen lämnade på begäran ordet till

Chefen för kommunikationsdepartementet, herr statsrådet **Domö**, som anförde: Herr talman! Kammarens ledamot herr Mårtensson har — med hänvisning till det i pressen omnämnda förhållandet att telefonabbonenterna på Käringön den 11 november 1944 fått sina telefonförbindelser avbrutna på grund av en meningsskiljaktighet mellan telegrafverket och abonnenterna angående bestridandet av kostnaderna för flyttning av telefonstationen — till mig riktat följande fråga:

»Kommer herr statsrådet att gå i författning om att telegrafverket bemyndigas erlægga flyttningskostnaderna för telegrafstationen på Käringön och i övrigt vidtaga de åtgärder, som äro erforderliga för att nämnda samhälle icke blir berövat sina telegraf- och telefonförbindelser?»

Med anledning härav ber jag att i nära anslutning till ett av telegrafstyrelsen under hand avgivet yttrande få anföra följande.

På grund av stadgande i § 4 i det av Kungl. Maj:t fastställda telefonreglementet ha abonnenterna vid växelstation med färre än 35 helårsabbonemang att själva vidkännas kostnaderna för stationslokal och betjäning. Enligt av telegrafstyrelsen fastställda, i telefonkatalogen intagna »Allmänna villkor för rikstelefonabbonemang» ha abonnenterna vid växelstation av sådant slag vidare att bestrida förekommande kostnad för eventuell flyttning av stationen. Vid tecknande av telefonabbonemang underskriver abonnenten en s. k. anmälnings-sedel, vari anges, att för abonnemanget gälla bl. a. berörda allmänna villkor. Här föreligger sålunda en klar avtalsförpliktelse.

Som kompensation för de skyldigheter, som sålunda åvila abonnenterna vid här avsedda stationer, gälla vid dem lägre abonnemangsvgifter än vid övriga stationer, t. ex. i lägsta samtalsklassen 40 kronor i stället för 70 kronor per år, varjämte antalet samtal inom orten icke medräknas vid bestämmandet av avgiftsklassen för vederbörande abonnemang.

Antalet dylika stationer utgjorde den 1 januari 1944 3 171 med tillhoppa 38 445 abonnenter.

Antalet telefonabbonenter å Käringön med helårsabbonemang är för närvarande 22, och kostnaderna för betjäningen av växelstationen på ön bestridas följaktligen av abonnenterna.

Växelstationsföreståndaren uppsade under juni månad 1944 sitt med abonnenterna upprättade anställningskontrakt till upphörande med utgången av september månad. Ny föreståndare anskaffades, men dennas övertagande av växlingsarbetet förutsatte stationens flyttning till annan fastighet. Kostnaden härför beräknades till 1 000 kronor, sålunda ej 450 kronor, som anges i interpellationen. Den sistnämnda summan representerar det belopp, som varit avsett att påföras abonnenterna. Enligt tillämpad praxis vid dessa flyttningar påtager sig nämligen telegrafverket viss andel av flyttningskostnaderna, och fördelningen har i förevarande fall skett på ett för abonnenterna särskilt fördelaktigt sätt.

*Svar på
interpellation.*

Svar på interpellation. (Forts.)

Den 16 september erhöilo abonnenterna uppgift å flyttningskostnaden. Den 4 oktober inkom till telegrafstyrelsen en skrivelse, vari 12 abonnenter framförde protest mot att abonnenterna skulle erlägga flyttningskostnaden samt meddelade, att de icke vore villiga att för framtiden ikläda sig några dylika kostnader. I häröver avgivet yttrande föreslog telegrafkommissarien i Varekil, att telegrafverket skulle övertaga kostnaderna för stationens drift, vilken åtgärd kommissarien ansåge möjlig att vidtaga med stöd av stadgandet i telefonreglementets § 4 mom. 1 p. 3), enligt vilket skötseln jämväl av mindre stationer kan bekostas av telegrafverket, om särskilda skäl härtill anses föreligga. Distriktschefen i Göteborg, vilken även avgav yttrande i ärendet, fann sig med hänsyn till konsekvenserna icke kunna tillstyrka kommissariens förslag liksom ej heller befrielse från flyttningskostnaden.

Det av kommissarien åberopade undantagsstadgandet avser sådana, huvudsakligen i de nordligare delarna av landet belägna smärre stationer, vilka genom sitt läge i ledningsnätet utgöra knutpunkter för trafiken från större områden och där växlingsarbetet till väsentlig del består i ombesörjandet av genomgångstrafik från och till andra stationer. Stadgandet i fråga är icke tillämpligt beträffande stationen på Käringön, till vilken ingen annan växelstation är ansluten. På grund härav och med hänsyn till befarade konsekvenser av stor ekonomisk räckvidd fann sig styrelsen därför, i likhet med distriktschefen, icke kunna godkänna kommissariens förslag och ej heller medgiva den av abonnenterna önskade befrielsen från flyttningskostnaden. Styrelsens beslut tillkännagavs genom skrivelse till distriktschefen i Göteborg den 9 oktober.

Växelstationsföreståndaren hade förmåtts kvarstå i sin befattning även efter kontraktstidens utgång i avvaktan på att frågan om flyttningen av stationen skulle få sin lösning. Den 4 november meddelade hon emellertid abonnenterna att hon fr. o. m. den 11 november ämnade upphöra med betjäningen av stationen. Samtidigt underrättade hon telegrafkommissarien om att hon sistnämnda dag komme att avhysa stationsapparaturen från sin bostad.

Den 10 november på aftonen erhöil telegrafkommissarien meddelande, att abonnenterna vid möte samma dag beslutat vidhålla sin vägran att svara för dem påförd andel av flyttningskostnaden. De vore självfallet medvetna om, att de härigenom riskerade att — åtminstone temporärt — få sina telefonförbindelser avbrutna. Att detta skedde på sådant sätt, att stationen vid tjänstgöringens slut den 10 november helt sattes ur funktion, är enligt telegrafstyrelsen att tillskriva, förutom abonnenternas vägran att fullfölja ingångna abonnemangsavtal, även vissa ogynnsamma tillfälligheter vid ärendets handläggning inom telegrafverket. Enligt vad telegrafverkets chef under hand meddelat mig, avser styrelsen härmed bland annat att telegrafkommissarien, som i välmening hjälpt abonnenterna att skaffa ny växelstationsföreståndare, icke tillräckligt klargjort innebörden i abonnenternas skyldighet att å sin sida träffa avtal med föreståndaren och att deltaga i flyttningskostnaderna samt att distriktschefen på grund av semester och tjänsteresa icke blev i tillfälle att omedelbart ingripa med förhandling och lämpliga åtgärder i övrigt. Telegrafstyrelsen beklagar för sin del dessa förhållanden.

Den i interpellationen förekommande uppgiften, att Käringön blivit utan telefonförbindelse, är icke helt riktig. Medelst användande av stationens förbindelseledningar till Varekil sattes nämligen fem av abonnemangen å Käringön samt en apparat å Måseskär i förbindelse med centralstationen, där de sedan betjänades. Någon isolering av Käringön i telefon- och telegrafhänseende har sålunda icke förekommit.

Sedan nödiga uppgifter för klarläggande av situationen inhämtats, beordrade chefen för telegrafverket den 15 november distriktschefen att föranstalta

Svar på interpellation. (Forts.)

om stationens flyttning och återinkoppling samt att utresa till Kåringön i och för förhandlingar med abonnenterna. Dessa förhandlingar ägde rum den 17 november, varvid uppgörelse träffades rörande viss reduktion av flyttningskostnaden, vilken abonnenterna därefter förklarade sig villiga att erlægga. Stationen hade åter öppnats för trafik på morgonen samma dag.

Av vad jag här anfört framgår, att någon åtgärd från min sida i ärendet icke, såsom i interpellationen ifrågasatts, är påkallad.

Till den redogörelse för sakfrågan, som jag nu lämnat, må knytas några reflexioner beträffande den principiella frågan om lämpligheten av att pålägga abonnenterna vid smärre stationer skyldighet att anställa och avlöna växlingspersonal samt att i förekommande fall lämna bidrag till kostnaderna för stationsflyttningar. Det senare villkoret har som en följd av det förra uppställts för att onödiga och ur nätsynpunkt olämpliga och särskilt kostsamma flyttningsarbeten skola kunna undvikas. Denna ordning har tillämpats sedan mycket lång tid tillbaka och visat sig innebära en för såväl telefonintressenterna som förvaltningen i stort sett lycklig lösning av det vanskliga problemet att ordna driften vid mindre, manuella stationer på en ekonomiskt rimlig basis. Systemet har möjliggjort låga taxor och har i själva verket varit huvudförutsättningen för den snabba utvecklingen av telefonnätet på den svenska landsbygden.

Under senare år ha emellertid vissa svagheter i detta system framträtt. Systemet motsvarar näppeligen de krav, som måste ställas, om man vill realisera de standardförbättringar i landsbygdens telefonförhållanden och den ökade likställighet med städerna, varom önskemål på senaste tiden alltmera framträtt. Frågan om telegrafverkets övertagande av driften även vid de små stationerna har därigenom småningom aktualiserats. Det gäller emellertid här ett spörsmål av stor ekonomisk betydelse, och styrelsen har därför ansett en eventuell framställning till Kungl. Maj:t i detta ärende böra föregås av en grundlig utredning av samtliga därmed sammanhängande förhållanden. På förslag av styrelsen har Kungl. Maj:t nyligen bemyndigat styrelsen att tillkalla sakkunniga för utredning i fråga om förbättring av landsbygdens telefonförhållanden, och därvid kommer även det här ifrågavarande spörsmålet att behandlas. De sakkunniga påbörja i dagarna sitt arbete.

Det är min förhoppning, och jag vet att den delas av telegrafstyrelsen, att det efter utredningens slutförande skall visa sig tekniskt och ekonomiskt möjligt att taga vissa steg mot en förbättring i olika hänseenden av telefonförhållandena på landsbygden.

I avvaktan på utredningens resultat måste emellertid självfallet de hittillsvarande grunderna beträffande kostnadernas bestridande vid de mindre växelstationerna alltjämt upprätthållas. Ett eftergivande för enskilda fall av gällande allmänna villkor kan nämligen med säkerhet förutses medföra konsekvenser som icke vore förenliga med nuvarande ekonomiska betingelser för telegrafverkets rörelse. Ej heller kan det — fränsett enstaka, särskilt ömande fall — vara försvarligt att ett statligt verk skulle behandla abonnenter vid ifrågavarande stationstyp olika i olika fall, även om det — som från vissa håll framhållits — ur affärsmässig synpunkt skulle vara smidigare att efter förhandlingar från fall till fall sluta avtal med abonnenterna.

Härefter yttrade:

Herr Mårtensson: Herr talman! Jag ber att till herr statsrådet och chefen för kommunikationsdepartementet få uttala mitt tack för svaret på min framställda fråga. Jag får även uttala min tillfredsställelse över det snabba ingripande, som företagits från myndigheternas sida för att rätta till det minst

Svar på interpellation. (Forts.)

sagt tilltrasslade läge, vari frågan om telefonförbindelserna till Kärिंगön befann sig för någon vecka sedan. Huruvida den uppgörelse, som nu träffats mellan telegrafstyrelsen och abonnenterna på Kärिंगön, är den mest lämpliga och rättvisa är det svårt att för närvarande kunna uttala sig om. I fråga om flyttningskostnadernas storlek har det uppkommit en viss oklarhet, som dock inte varit avsiktlig från min sida. Herr statsrådet nämnde i sitt svar, att dessa kostnader beräknades till 1 000 kronor, varav abonnenternas kostnad beräknats till 450 kronor.

Om man närmare undersöker storleken av inkomsterna för telegrafverket av telefonabonnemangen på Kärिंगön, finner man, att dessa varit ganska omfattande. År 1943 uppgingo inkomsterna till närmare 10 000 kronor. I jämförelse härmed kan nämnas, att ett antal taxa I-stationer, d. v. s. stationer med mer än 35 abonnenter och där således telegrafverket helt och hållet svarar för driften, under samma år icke kommo upp till högre medelinkomst än ca 8 000 kronor. Med hänsyn till de rätt stora inkomsterna på telefonabonnemang å Kärिंगön samt denna stations läge förefaller det vara rättvist, om telegrafverket övertog hela kostnaden för denna station.

I frågans nuvarande läge och med hänvisning till den utredning, som kommer att inom de närmaste dagarna igångsättas för att klarlägga dessa frågor, vill jag, herr talman, inskränka mig till att endast uttala den förhoppningen, att frågan om de mindre telefonstationernas driftförhållanden snarast måtte bringas till en för dessa stationer tillfredsställande lösning.

Herr Staxäng: Herr talman! I likhet med herr Mårtensson vill jag uttala min glädje över att telefonfrågan för Kärिंगöns abonnenter nu blivit uppklarad. Det utlöste nämligen en ganska allmän förbittring, när det till en början såg ut som om denna ö, vilken ligger ganska långt ute i havsbandet och således är i särskilt stort behov av telefonförbindelser, icke skulle kunna få sina telefonförbindelser ordnade. Jag vill i detta sammanhang upplysa om att inte mindre än tre representanter på bohusbänken samtidigt hade en interpellation i denna fråga under utarbetande. Det var därför med särskild tillfredsställelse som interpellationens framställande mottogs här på bohusbänken.

I själva sakfrågan har jag ingenting att tillägga utöver vad interpellanten här anfört. Jag vill emellertid ifrågasätta, om telegrafverkets bestämmelser äro så osmidiga, att det inte föreligger någon möjlighet att i särskilt ömmande fall åstadkomma en jämkning av de uppställda normerna. Jag vill uttala min tillfredsställelse över att herr statsrådet i svaret framhöll, att en dylik jämkning verkligen är möjlig att genomföra. Jag tror emellertid, att det hade varit fördelaktigt för samarbetet mellan allmänheten och telegrafverket, om detta tillmötesgående från verkets sida kunde ha visats under själva förhandlingarna. Med vad jag nu anfört vill jag dock inte underkänna telegrafstyrelsens intresse för landsbygdens telefonväsende. På telegrafstyrelsens initiativ ha nämligen vissa lättnader och anstalter genomförts, vilka varit till landsbygdens fördel i dessa hänseenden. I motioner här i riksdagen under senare år har framförts en önskan om att ytterligare lättnader för landsbygden borde genomföras beträffande telefon- och telegrafförbindelserna. Om jag inte minns fel fattades åtminstone i denna kammare under förra året ett positivt beslut i frågan, där det framställdes krav på vissa lättnader för landsbygden i dessa avseenden. Detta föranledde telegrafstyrelsen att hos Kungl. Maj:t begära en utredning i frågan, där man särskilt skulle dryfta möjliga förbättringar och lättnader i landsbygdens telefonväsende.

Jag begärde också ordet för att uttala ett önskemål. När Kungl. Maj:t tillsatte denna utredning föreföll det mig, som om den fick en alltför ensartad

Svar på interpellation. (Forts.)

sammansättning. Det blev nämligen en utredning bestående av helt och hållet expertis. Jag anser emellertid, att det hade varit lämpligt, om i denna utredning även hade beretts säte och stämma för någon representant för landsbygdens telefonabonnenter. Jag vill därför uttala den önskan, att denna utredning om möjligt måtte bli kompletterad med en dylik representant. Därmed vill jag icke göra gällande, att telegrafstyrelsen eller kommittén i dess nuvarande sammansättning skulle sakna förståelse för landsbygdens problem på detta område. Jag tror dock, att själva sakfrågan skulle komma till en bättre lösning, om kommittén blev på av mig föreslaget sätt kompletterad.

Herr *Carlsson* i Bakeröd instämde häruti.

Herr *Johansson* i Torp: Herr talman! Då jag haft tillfälle att följa denna konflikt på mycket nära håll, ber jag att i denna fråga få ta kammarens uppmärksamhet i anspråk.

Jag fäste mig särskilt vid den passus i statsrådets svar, där han framhåller, att telegrafstyrelsen ansett sig åtminstone i någon mån kunna lägga ansvaret för vad som skett på vederbörande lokala tjänsteman, nämligen telegrafkommisarien i Värekil. Enligt min mening är detta att söka syndabocken på fel plats. Jag grunder denna min uppfattning på det faktum, att jag haft tillfälle taga del av vissa av de tjänsteskrivelser, som avgivits i detta ärende. Jag känner dessutom en smula till vederbörande telegrafkommissaries relationer därute på ön, jag har haft personlig kontakt med en del abonnenter, och jag tror inte att kommissarien har försummat något tillfälle att för abonnenterna klargöra konsekvenserna av deras vägran att betala flyttningskostnaderna. I statsrådets svar framskymtar i detta hänseende en motsägelse, då han framhöll, att abonnenterna vid sitt möte den 10 november voro medvetna om vad deras vägran kunde komma att medföra för konsekvenser för dem. Detta förhållande kan således knappast konstituera någon verklig grund för att rikta någon anmärkning mot telegrafkommissarien. På sätt närmare framgick av statsrådets svar utgick telegrafkommissarien ifrån att reglementet borde tolkas på visst sätt, och jag anser för övrigt att denna tolkning är riktig.

Det snabba sätt, på vilket denna konflikt löstes, tillåter jag mig förmoda ha berott på en önskan av statsrådet att ordna upp denna fråga. Den uppgörelse, som träffades mellan abonnenterna och telegrafverket, kom nämligen till stånd först sedan interpellationen här i riksdagen beviljats onsdagen den 15 november kl. 4.00 på eftermiddagen. Redan sent samma kväll erhöll ett arbetslag telefonarbetare i Uddevalla order att göra sig beredda att tidigt påföljande morgon resa ut till Karingön och iståndsätta telefonstationen.

Den uppgörelse, som senare kom till stånd, saknar inte sina poänger. Den delegation, som reste ut till Karingön, bestod av tre man med vederbörande distriktschef i spetsen. Uppgörelsen innebar, att den flyttningskostnad, som tidigare hade beräknats till kronor 18:75 per abonnent, nedsattes till 10 kronor. Och med detta läto abonnenterna sig nöja. Abonnenterna hade emellertid tidigare förklarat, att det i denna konflikt icke gällde beloppet som sådant, utan att konflikten avsåg en ren principfråga. Det saknas nu på sina håll inte försök att lyckla med abonnenterna därför att de sålt sina principer för kronor 8:75. Jag är emellertid inte beredd att instämma i detta skämt och uppta frågan på det sättet. Med kännedom om vederbörande abonnenters bestämda uppfattning i frågan tidigare kan man inte värja sig för den misstanken, att hela denna uppgörelse kommit till stånd genom en ren övertalning från vederbörande distriktschefs sida. Man kan ju fråga sig, om det är ett statligt affärsdrivande verk värdigt att på detta sätt driva sin sak och betjäna sina kunder.

Svar på interpellation. (Forts.)

Såsom av de föregående talarna berörts har fallet Kåringön aktualiserat frågan efter vilka grunder de olika telefonstationerna skola hänföras till olika klasser. Herr Mårtensson har tidigare relaterat en del siffror i fråga om inkomstförhållandena för stationen på Kåringön och vissa andra stationer. Då man erfar, att stationen på Kåringön i inkomsthänseende ligger över det medeltal, som uppnås av taxa I-stationerna inom Varekils område, undrar man, om det inte är på tiden att det företages en revision av gällande bestämmelser. Telegrafstyrelsen har ju bestämt hävdadt, att de möjligheter till undantag från regeln om minimum 35 abonnenter, som avsetts med gällande reglemente, icke kunna tillämpas på just detta fall. Enligt min mening kan det icke vara riktigt, att en telefonstation, som visserligen kan redovisa 35 abonnenter men med låg inkomst för stationen, skall vara i en bättre ställning än en telefonstation, som redovisar exempelvis 34 abonnenter men med hög inkomst. Kåringön är ett litet samhälle, där det förefaller vara omöjligt att få ett större antal abonnenter än det nuvarande. Det är inte minst ur den synpunkten och med hänsyn till de höga inkomsterna från telefonabonnemangen på ön, som jag vill hemställa, att Kåringön behandlas som ett särfall. En av taxa I-stationerna inom området, Stala, har en inkomst av blott 900 kronor per år.

Jag vill till slut även säga några ord om den förbindelse med yttervärlden i telefonhänseende, som statsrådet antydde skulle ha rätt trots den tillfälliga avstängningen. Statsrådet förklarade bl. a., att Måseskär hade telefonförbindelse. Jag vill nämna, att Måseskär är en fyrplats belägen en halv mil utanför Kåringön, varför man helt och hållet kan lämna Måseskär ur räkningen, när man talar om telefonförbindelserna från Kåringön. I övrigt var det fem abonnenter på Kåringön, som hade telefonkoppling till Varekil. Dessa abonnenter voro sådana hel- eller halvstatliga företag och institutioner som livräddningsstationen, lotsstationen och tullstationen samt militärförläggningen på ön. Jag tror knappast, att någon av dessa abonnenter skulle ha tillåtit allmänheten att via dem fortsätta sin telefontrafik. Jag vill i detta sammanhang upplysa om ett i och för sig tragikomiskt exempel på hur tillkrånglade telefonförbindelserna voro på ön. Dagen efter det avstängningen trätt i kraft firades det nämligen ett bröllop på ön. De invånare på Kåringön, som ville uppvakta brudparet med telegram, måste resa den en halv mil långa vägen över till Hälleviksstrand för att där få bröllopstelegrammen utskrivna. De förde sedan telegrammen med sig tillbaka till Kåringön för vidarebefordran till brudparet. Detta tyder knappast på någon särdeles friktionsfri förbindelse med yttervärlden under den tid avstängningen var i kraft.

Chefen för kommunikationsdepartementet, herr statsrådet **Domö**: Herr talman! Jag måste tyvärr reducera interpellantens och andras uppfattning om att det var interpellationen som förorsakade det snabba ingripandet i detta ärende från telegrafstyrelsens sida. I verkligheten förhåller det sig på det sättet, att redan tidigt samma dag, då interpellationen senare avgavs, hade förberedande åtgärder vidtagits av telegrafstyrelsen för att lösa den uppkomna konflikten. Jag fick för min del inte kännedom om interpellationen förrän på morgonen dagen efter det den blivit avgiven. Jag hade då ett samtal i ett annat ärende med chefen för telegrafstyrelsen. Innan vi började detta samtal drog verkschefen upp detta fall och redogjorde för den åtgärd, som styrelsen redan dagen innan igångsatt. Ingen av oss kände då till att interpellationen avgivits. Densamma lades för övrigt in på mitt bord under det samtalet med verkschefen pågick. Dessa förhållanden spela visserligen ingen större roll, men jag har i alla fall velat klargöra, att det snabba ingripandet från telegrafstyrelsens sida tydligen icke berodde på interpellationen.

Svar på interpellation. (Forts.)

I anledning av den siste ärade talarens påstående, att abonnenterna skulle ha blivit övertalade och pressade till en uppgörelse, vill jag upplysa om att vid de förhandlingar, som fördes i detta ärende, blevo abonnenterna tillfrågade beträffande vilket belopp de voro villiga att betala. Efter samråd sinsemellan meddelade de då distriktschefen, att de ville betala ett visst belopp som bidrag till ersättning för flyttningskostnaderna. Distriktschefen förklarade sig för sin del kunna godtaga detta belopp. Några strängare påtryckningsmedel tyckas sålunda inte ha förekommit.

Gentemot talet om de stora inkomster, som skulle ha uppstått på denna station, vill jag nämna, att det övervägande antalet av växelstationerna inom ifrågavarande distrikt i allmänhet bär sig dåligt. De högre inkomsterna från stationen på Kåringön härleda sig framför allt från samtalsavgifter dels för statliga samtal och dels för sommartrafiken. Varekilsstationen, inom vilkens verksamhetsområde stationen på Kåringön ligger, uppvisar årligen ganska stora underskott på grund av växelstationernas svaga driftresultat. Det kan således inte bli tal om att man här på något oriktigt sätt sökt erhålla högre avgifter än som varit berättigade.

Denna konflikt är nu dess bättre ur världen, och det är därför icke anledning att ytterligare orda därom. Jag beklagar det obehag, som uppkommit för många. Det är ju ofta så, att det kan komma en »fnurra på tråden» även för ett verk, som har med telefon och telegraf att göra. Det är desto mindre anledning att ytterligare beröra denna konflikt som man nu är inne på att söka ordna upp landsbygdens telefonförbindelser på ett i stort sett bättre sätt än hittills. Att bröllopstelegram inte kommit fram på ett bekvämt sätt är visserligen i och för sig beklagligt, men värre saker i fråga om hinder i kommunikationerna få vi finna oss i under nuvarande svåra tid.

Herr **Johansson** i Torp: Herr talman! Jag drog inte upp det sista exemplet för att beklaga vare sig brudparet eller avsändarna av bröllopstelegrammen. Jag omtalade exemplet endast för att visa, att telefonförbindelserna mellan Kåringön och yttervärlden under den tid, telefonstationen var avstängd, icke voro så friktionsfria som herr statsrådet tycks tro att de voro.

Överläggningen var härmed slutad.

§ 2.

Föredrogs och remitterades till behandling av lagutskott den å kammarens bord vilande motionen nr 565 av herr *Hagård*.

§ 3.

Föredrogs statsutskottets utlåtande, nr 233, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående utgifter å tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1944/45, i vad propositionen avser socialdepartementets verksamhetsområde.

Punkten 1.

Lades till handlingarna.

Övriga punkter.

Vad utskottet hemställt bifölls.

§ 4.

Föredrogos vart efter annat:

statsutskottets utlåtanden:

nr 234, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående utgifter å tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1944/45, i vad propositionen avser kommunikationsdepartementets verksamhetsområde;

nr 235, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående utgifter å tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1944/45, i vad propositionen avser finansdepartementets verksamhetsområde;

nr 236, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående utgifter å tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1944/45, i vad propositionen avser ecklesiastikdepartementets verksamhetsområde; och

nr 238, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående utgifter å tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1944/45, i vad propositionen avser folkhushållningsdepartementets verksamhetsområde;

bankoutskottets utlåtande, nr 73, i anledning av fullmäktiges i riksbanken framställning om medel för anskaffande av viss maskinutrustning för Tumba bruk; samt

första lagutskottets utlåtande, nr 57, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående ändring i lagen den 18 september 1943 (nr 691) om villkorlig frigivning.

Kammaren biföll vad utskotten i dessa utlåtanden hemställt.

§ 5.

Ändringar i vissa delar av förordningen om erkända sjukkasor. Föredrogs andra lagutskottets utlåtande, nr 70, i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning angående ändring i vissa delar av förordningen den 26 juni 1931 (nr 280) om erkända sjukkasor, m. m., dels ock en i ämnet väckt motion.

Genom en den 20 oktober 1944 dagtecknad proposition, nr 295, vilken hänvisats till lagutskott och behandlats av andra lagutskottet, hade Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden, föreslagit riksdagen att antaga vid propositionen fogade förslag till

1) förordning angående ändring i vissa delar av förordningen den 26 juni 1931 (nr 280) om erkända sjukkasor; samt

2) förordning angående ändrad lydelse av 6 § förordningen den 11 juni 1937 (nr 338) om moderskapspenning.

Enligt Kungl. Maj:ts i propositionen under punkten IV avgivna förslag skulle i förordningen den 26 juni 1931 om erkända sjukkasor införas en ny paragraf, benämnd 39 §, av följande lydelse:

39 §.

Räkenskapsavslutning skall vara verkställd, för lokalsjukkasor senast den 1 mars och för centralsjukkasor senast den 15 april året efter det räkenskaperna avse. Senast å dag, som i vartdera fallet nämnts, skola räkenskaperna med tillhörande handlingar samt den av styrelsens ledamöter underskrivna förvaltningsberättelsen för granskning överlämnas till kassans revisorer.

Revisorernas berättelse skall avlämnas till styrelsen, beträffande lokalsjukkasor senast den 15 mars och beträffande centralsjukkasor senast den 15 maj året efter det revisionen avser. Berättelsen skall framläggas vid ordinarie förningssammanträde, som hålles av lokalsjukkasor senast den 31 mars och av centralsjukkasor senast den 15 juni varje år.

Ändring i vissa delar av förordningen om erkända sjukkassor. (Forts.)

Handlingar, som avses i 77 § första stycket lagen om understödsföreningar, skola för varje år av styrelsen ingivas till tillsynsmyndigheten inom en månad efter föreningsammansättningsdagen, som i nästföregående stycke sägs, dock senast den 30 juni. Handlingarna skola jämväl innefatta uppgifter för beräkning av kassan tillkommande statsbidrag.

I samband med propositionen hade utskottet till behandling förehäft en i anledning av densamma väckt motion, nr 354 i första kammaren av herr *Sundvik*. I denna motion hade hemställts, att »riksdagen måtte besluta avslå Kungl. Maj:ts proposition nr 295 punkten nr 4».

Utskottet hemställde,

A. att riksdagen med förklarande, att det genom propositionen framlagda förslaget till förordning angående ändring i vissa delar av förordningen den 26 juni 1931 (nr 280) om erkända sjukkassor icke kunnat av riksdagen i oförändrat skick antagas, måtte för sin del antaga av utskottet framlagt förslag till förordning angående ändring i vissa delar av förordningen den 26 juni 1931 (nr 280) om erkända sjukkassor;

B. att riksdagen måtte antaga genom propositionen framlagt förslag till förordning angående ändrad lydelse av 6 § förordningen den 11 juni 1937 (nr 338) om moderskapspenning; samt

C. att motionen I: 354, i den mån den icke beaktats genom vad utskottet under A. hemställt, icke måtte föranleda till någon riksdagens åtgärd.

För ovanberörda 39 § förordningen om erkända sjukkassor hade utskottet föreslagit följande lydelse:

39 §.

Räkenskapsavslutning skall vara verkställd, för lokalsjuk-kassa senast den 1 april och för centralsjuk-kassa senast den 30 april året efter det räkenskaps-årets avse. Senast å dag, som i vartdera fallet nämnts, skola räkenskaps-erna med tillhörande handlingar samt den av styrelsens ledamöter underskrivna förvaltningsberättelsen för granskning överlämnas till kassans revisorer.

Revisorernas berättelse skall avlämnas till styrelsen, beträffande lokalsjuk-kassa senast den 15 april och beträffande centralsjuk-kassa senast den 15 maj året efter det revisionen avser. Berättelsen skall framläggas vid ordinarie föreningsammansättningsdagen, som hålles av lokalsjuk-kassa senast den 30 april och av centralsjuk-kassa senast den 15 juni varje år.

Handlingar, som — — = Kungl. Maj:ts förslag = — — tillkommande statsbidrag.

Reservation hade avgivits av herr *Norman*, fru *Nordgren* och herr *Andersson* i Eskilstuna, vilka hemställt, att riksdagen med avslag å motionen I: 354 måtte bifalla propositionen oförändrad.

Sedan utskottets hemställan föredragits, yttrade:

Herr *Andersson* i Eskilstuna: I det förslag till ändring i vissa delar av sjuk-kasseförordningen som här föreligger är det endast en ändring, varom det rätt delade meningar i utskottet. Det gäller frågan om införande av vissa tider i sjuk-kasseförordningen. Denna fråga är ju icke i och för sig av någon större betydelse. Kungl. Maj:ts förslag innebär, att det skall i sjuk-kasseförordningen anges vissa tider, inom vilka räkenskapsavslutning och revision skola verkställas samt sammansättningsdagen hålles i de erkända sjuk-kassorna. Om detta sker någon månad förr eller senare kan ju tyckas vara ganska betydelselöst. Ser man emellertid frågan i ett större sammanhang, har den en viss räckvidd. Förslaget har

Ändring i vissa delar av förordningen om erkända sjukkassor. (Forts.)
tillkommit för att möjliggöra, att den statistik, som årligen görs upp av pensionsstyrelsen rörande sjukkassornas verksamhet, skulle kunna föreligga tidigare, så att den skulle vara mera aktuell. Det är ett mycket starkt önskemål inom sjukkasseväsendet, att så skall kunna ske, och framställningar därom ha gjorts från sjukkassorna till pensionsstyrelsen. Man har emellertid alltid fått det svaret, att med den ordning som nu är rådande, då primärmaterial, d. v. s. kassornas årsredogörelser, som skola ligga till grund för statistiken, icke inkommer till pensionsstyrelsen förrän långt fram på sommaren, arbetet med statistiken och ansökningarna om statsbidrag blir koncentrerat till sista halvåret. Kunde man däremot ordna det så, att dessa handlingar kommo tidigare på året, så att arbetet kunde fördelas mera jämnt över hela året, skulle det finnas möjlighet att få denna statistik tidigare, och den skulle också då vara till större nytta för sjukkasserörelsen.

Nu har Kungl. Maj:t föreslagit, att räkenskapsavslutning för lokalsjuk-kassa skall vara verkställd senast den 1 mars och revision senast den 15 mars året efter det år räkenskaperna avse. Denna tid av två månader för uppgörande av bokslut för en erkänd sjukkassa är enligt min mening fullt tillräcklig, och förslaget har också tillstyrkts av alla instanser. Nu har emellertid utskottsmajoriteten ansett, att tiden skulle vara för knapp, så att man icke skulle hinna på denna tid, varför man vill flytta fram tiden med en månad. Jag vet icke vad utskottsmajoriteten stöder denna sin uppfattning på. Visserligen föreligger här en motion med yrkande om avslag på propositionen, men icke heller i den anföras några skäl för att denna tid skulle vara för knapp, utan man har endast kommit med ett naket påstående. Det finns naturligtvis kassörer i lokalsjukkassorna, för vilka vilken tid som än bestämes skulle vara för knapp, beroende på att man icke kommer sig för att börja arbetet i tid eller att man arbetar efter gammalmodiga metoder, varigenom det blir en lång tidsutdräkt. Man vill icke ändra på detta av ren konservatism, och det är denna konservatism som utskottsmajoriteten slagit vakt om.

Jag vill bestämt hävda, att några större svårigheter av något slag icke skulle uppstå genom införande av de tider, som äro föreslagna i propositionen. Det skulle däremot, som sagt medföra, att man kunde få sjukkassestatistiken tillgänglig tidigare än vad nu är fallet. Då detta är synnerligen önskvärt, anser jag, att även om det i något fall skulle kunna medföra mindre svårigheter för en sjukkassa finge man taga dessa svårigheter för att få fram denna statistik på ett tidigare stadium.

Jag ber därför, herr talman, att med dessa ord få yrka bifall till Kungl. Maj:ts proposition, d. v. s. till den reservation som är bifogad utlåtandet.

Fröken Hesselgren: Herr talman! I likhet med den föregående talaren vill också jag säga, att detta icke är någon mycket stor fråga. Vi vilja samma sak, både majoriteten och minoriteten. Vad vi vilja är, att man skall få fram en statistik så att säga av yngre datum, så att den blir användbar för sjukkassorna. Därför har man även från majoritetens sida gått med på att försöka få fram de uppgifter, som centralsjukkassorna skola lämna, till den 15 juni. Vad beträffar lokalsjukkassorna ha vi emellertid tagit intryck dels av motionen, dels också av de redogörelser, som ha lämnats i utskottet och i vilka man påpekade de särskilda svårigheter, som med Kungl. Maj:ts förslag skulle komma att uppstå särskilt för landsbygden. Det gäller nämligen här helt och hållet en landsbygdsfråga. I städerna, där kassorna ha avlönad personal, går det utan vidare att ordna saken. Även de mycket små kassorna kunna naturligtvis hinna med, men svårigheter kunna uppstå för de medelstora kassorna på landsbygden, som icke ha heltidsanställd personal eller som ha oav-

Ändring i vissa delar av förordningen om erkända sjukkassor. (Forts.)
 lönad personal, som skall samla ihop uppgifterna. Det har sagts oss, att det skulle uppstå mycket stora svårigheter för dessa kassor att kunna hinna med.

Det har framhållits, att en del kassor redan nu ha sådana bestämmelser, som det här är fråga om, i sina reglementen. Det är emellertid en förfärligt stor skillnad på att ha en bestämmelse i kassans reglemente och att ha motsvarande bestämmelse i lagen och bli bötfälld ifall man icke följer lagens bestämmelse.

Inom majoriteten ha vi därför ansett, att det vore oklokt att pressa dessa landsbygdskassor mer än vad som är absolut nödvändigt, och vi ha förden skull föreslagit ytterligare en månads respit. Av pensionsstyrelsens utredning framgår, att icke mindre än 690 sjukkassor komma in med sina redogörelser i maj och 530 kassor i juni. Även med utskottets förslag blir det alltså en ganska betydande skillnad i fråga om den tid, som står till kassornas disposition. Om man nu lämnar de lokala kassorna den respit, som utskotts-majoriteten föreslår, så få centralsjukkassorna i alla fall möjlighet att komma i tid, och vi ha därför icke velat ändra på den tid, som Kungl. Maj:t föreslagit för centralsjukkassorna. Såväl i majoritetens förslag som i Kungl. Maj:ts är tidpunkten för dem satt till den 15 juni.

Hela saken går, såvitt jag förstår, ut på att göra det litet lättare för de mindre kassorna, som ha oavlönat folk, att hinna med och få in sina uppgifter i tid och att icke riskera att bli bötfällda.

Jag sade nyss, att det icke gäller någon stor fråga. Jag tror, att man kan klara saken på bäge vägarna. Eftersom första kammaren redan har tagit utskottets förslag, hoppas jag, att andra kammaren också skall göra det, så att vi slipa taga upp denna lilla fråga en gång till.

Jag ber att få yrka bifall till utskottets förslag.

Härmed förklarades överläggningen avslutad. Herr talmannen gav propositioner dels på bifall till utskottets hemställan dels ock på bifall till den vid utlåntandet fogade reservationen; och blev utskottets hemställan av kammaren bifallen.

§ 6.

Ordet lämnades på begäran till

Herr **Johansson** i Torp, som anförde: Herr talman! Under rådande kristid *Interpellation.* har riksdagen, efter framställning från Kungl. Maj:t, i flera poster beviljat avsevärda belopp som bidrag av statsmedel till landsbygdens elektrifiering. Upprepade gånger ha enskilda riksdagsledamöter genom motioner framfört förslag om förhöjning av anslagsbeloppen i fråga, varjämte även motionsledes framförts önskemål om sådan ändring av villkoren för erhållande av statsbidrag, att hjälpen kunde göras ännu effektivare. Förslagen om förhöjning av de anvisade beloppen ha likväl avvisats, förnämligast under hänvisning till att den begränsade materialtillgången i varje fall satte en oöverkomlig spärr för möjligheterna att påskynda landsbygdens elektrifiering.

Innevarande höst har emellertid till min kännedom kommit ett par fall, som föranlett mig att på detta sätt upptaga frågan om landsbygdens elektrifiering. I båda fallen gäller det öar i den bohuslänska skärgården.

Det ena fallet avser Lyrön och Valön på västsidan av Orust samt de mitt emot dessa öar på själva Orust liggande gårdarna Vasseröd och Lalleröd. Enligt vad styrelsen för Västra Orusts elektriska distributionsförening meddelat mig är allt förarbete, inberäknat materialanskaffningen, fullt klart, och arbetet kan igångsättas omedelbart sedan man erhållit meddelande om att bidrag beviljats. Men distributionsföreningen erhöi vid förfrågan i början

Interpellation. (Forts.)

av oktober månad det beskedet, att de medel som anvisats för innevarande budgetår redan vore praktiskt taget förbrukade. Då jag med anledning härav förhörde mig hos vederbörande myndighet, erhöll jag bekräftelse på uppgiftens riktighet samt upplysning, att flera sådana fall lågo och väntade på att medel skulle bli disponibla.

Det andra fallet gäller Stora och Lilla Kornö utanför Lysekil. Å båda öarna finnas tillsammans ett sextiotal bostadsfastigheter. För elektrifiering av dessa erfordras emellertid en förhållandevis lång och dyrbar kabel från fastlandet ut till öarna, och denna belastning av kostnaderna medför i sin tur, att öboarna rygga tillbaka för de utgifter, som elektrifieringen skulle åsamka dem. Helt visst torde det även härvidlag vara fråga om ett fall bland flera andra liknande.

Det torde ej finnas några delade meningar om önskvärdheten av att bygder med isolerade lägen erhålla all den uppmuntran och det bistånd, som samhället i övrigt kan hjälpa dem till. Att tillgång till ljus därvid är av oskattbart värde är uppenbart. Men den i och för sig tyngande väntetiden kan också bäras lättare av dem det gäller, om de veta, att det finnes utsikter till förbättring av läget.

Med anledning av det anförda får jag anhålla om andra kammarens tillstånd att till herr statsrådet och chefen för jordbruksdepartementet få framföra följande frågor:

Har herr statsrådet för avsikt att, med anledning av det uppenbarligen förbättrade försörjningsläget i fråga om material, förelägga riksdagen förslag om ytterligare anslag under innevarande budgetår till landsbygdens elektrifiering?

Har herr statsrådet vidare för avsikt att låta undersöka möjligheterna för en förhöjning av bidragsbeloppen i de fall, då särskilda svårigheter göra en sådan förhöjning önskvärd?

Denna anhållan bordlades.

§ 7.

Justerades protokollsutdrag.

Kammarens ledamöter åtskildes härefter kl. 12.02 em.

In fidem
Sune Norrman.

Lördagen den 25 november.

Kl. 4 em.

§ 1.

Herr statsrådet *Rubbestad* avlämnade Kungl. Maj:ts propositioner:
nr 302, angående inköp av tackjärn;
nr 303, angående avskrivning av nya kapitalinvesteringar å tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1944/45;
nr 304, med förslag till förordning om ändrad lydelse av 12 § förordningen den 20 juni 1941 (nr 577) angående bekämpande av tuberkulos hos nötkreatur; och
nr 305, angående aktieteckning i Norrbottens Järnverk Aktiebolag.
Dessa propositioner bordlades.

§ 2.

Föredrogs den av herr *Johansson* i Torp vid kammarens nästföregående sammanträde gjorda, men då bordlagda anhållan att få framställa interpellation till herr statsrådet och chefen för jordbruksdepartementet, om ytterligare anslag under innevarande budgetår för bidrag till landsbygdens elektrifiering, m. m.

Kammaren biföll denna anhållan.

§ 3.

Till bordläggning anmäldes:

statsutskottets utlåtanden:

nr 231, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående utgifter å tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1944/45, i vad propositionen avser utrikesdepartementets verksamhetsområde;

nr 237, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående utgifter å tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1944/45, i vad propositionen avser handelsdepartementets verksamhetsområde;

nr 239, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående tomt för statens normalskola;

nr 240, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående provisorisk förbättring av löneställningen för vissa befattningshavare i statens tjänst m. fl. jämte i ämnet väckta motioner; och

nr 241, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om bemyndigande att överskrida det å allmän förskottsstat I uppförda anslaget till Bidrag till flyktingars uppehälle, yrkesutbildning m. m.;

sammansatt stats- och andra lagutskotts utlåtande, nr 3. i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition angående utgifter å tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1944/45, femte huvudtiteln, punkten 1, dels Kungl.

Maj:ts proposition med förslag till lag om provisorisk förstärkning av tillläggspensioner och invalidunderstöd, dels ock i förevarande ämnen väckta motioner; samt

jordbruksutskottets utlåtanden:

nr 71, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående räntan å ogulden köpeskilling för viss kronoegendom;

nr 72, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående befrielse för G. Karlsson från viss betalningsskyldighet på grund av borgen; och

nr 73, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående avskrivning av visst i flottledsfonden ingående fordringsbelopp.

§ 4.

Anmäldes och godkändes följande förslag till riksdagens skrivelser till Konungen, nämligen

från första lagutskottet:

nr 480, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående ändring i lagen den 18 september 1943 (nr 691) om villkorlig frigivning; och

från andra lagutskottet:

nr 486, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning angående ändring i vissa delar av förordningen den 26 juni 1931 (nr 280) om erkända sjukkassor, m. m.

§ 5.

Justerades protokollsutdrag.

Kammarens ledamöter åtskildes härefter kl. 4.03 em.

In fidem
Sune Norrman.